

Een Levende Gemeente

• door Sytse de Jonge

STEL JE EENS VOOR DAT JE IN EEN VISIOEN EEN ENGEL VAN DE HEER ZOU ZIEN EN DAT JE MOCHT KIEZEN OM ÉÉN PERIODE IN DE GESCHIEDENIS MEE TE BELEVEN ALSOF JE ER ZELF BIJ WAS. WAT ZOU JE KIEZEN? DE WONDERBARE SPIJZIGING? DE HEER DIE DE VOETEN VAN ZIJN DISCIPELEN WAST? DE KRUISIGING? WAARSCHIJNLIJK GEEFT IEDEREEN EEN ANDER ANTWOORD. IK ZOU MISSCHIEN VOOR DE SCHEPPING KIEZEN. IK STEL ME ZO VOOR DAT ADAM VOOR HET EERST ZIJN OGEN OPENDOET EN GELIJK KAN LOPEN - BABY'S MOETEN DAT EERST LEREN ZOALS WE HEEL GOED WETEN. MAAR BIJ ADAM LIJKT ALLES VANZELF TE GAAN. IK BEN NIEUWSGIERIG NAAR DE BLIK VAN VERWONDERING EN BLIJDSCAP IN ZIJN OGEN ALS HIJ EVA ONTMOET EN TOCH, OOK DAN LIJKT ALLES VANZELF TE GAAN.

Of misschien zou ik wel voor de begintijd van de gemeente kiezen, die zo mooi beschreven staat in Handelingen 2:42 - 47. Hoe zou de Heer naar zijn bruid gekeken hebben? Misschien wel net als Adam, helemaal onder de indruk. Verwonderd? Wie zal het zeggen, maar ik denk het niet. Blij? Dat moet toch wel... En als je zo Handelingen 2 doorleest dan lijkt het wel of alles vanzelf ging. Vurigheid. Heiligheid. Liefde. Volharding. En ga zo maar door... Ja, daar zou je wel bij willen zijn en eigenlijk zou je wel willen dat alles nog net zo ging. Of misschien toch niet? Misschien willen we dat wel helemaal niet. Misschien hebben we wel geen zin om onze eigen bezittingen en onze eigen tijd en onze eigen energie en.... met anderen te delen.

In een iets bewerkte versie van Handelingen 2 ANNO 2013 (naar een idee van George Verwer) lezen we: *“En de gelovigen waren van elkaar gescheiden en hadden bijna niets gemeenschappelijk. Eigenlijk vonden ze vaak dat andere gelovigen veel dingen verkeerd zagen. Zij waren op jacht naar meer bezit, vrije tijd en gezondheid, keken graag TV en hadden geen oog voor de behoeften van mensen in hun omgeving. Ze kochten steeds weer nieuwe auto's en andere gadgets en de collectes brachten weinig op. En één keer per week kwamen alle gelovigen bij elkaar voor de broodbreking en de geestelijken kwamen zowel voor de broodbreking als de bidstond. De bijbelbespreking was alleen maar voor de studieballen want dat was niet echt nodig. En ze kwamen samen in hun eigen kerken want ze verschilden van inzicht over van alles en nog wat, en na de samenkomst ging iedereen snel naar zijn eigen huis. En de rest van de week waren ze van elkaar gescheiden en hun leven was aangenaam in het gezicht van hun ongelovige burens en collega's, die in essentie niets van hen verschilden. Zij waren materiaal rijk en verrijkt en hadden geen gebrek, maar toch hadden ze veel zorgen en ze beklagden zich bij God over hun omstandigheden. En hun aantal nam dagelijks af”*

Kan anders ook goed zijn?

Dat is wel een contrast met Handelingen 2. En ja, gelukkig, het is een beetje overdreven. In de meeste denominaties gaat het er gelukkig heel wat beter aan toe. Maar toch - de situatie uit Handelingen 2 is voor de meeste denominaties geen realiteit meer. Alleen al het gegeven dat er misschien wel 70.000 soorten kerken op deze aarde zijn (dat hangt er een beetje van af hoe je telt) is iets wat moeilijk met Handelingen 2 in overeenstemming te brengen is. Want de meeste van deze kerken zijn in de loop van de afgelopen 2000 jaar ontstaan door afsplitsingen waarbij meningsverschillen met koude harten en vurige hoofden een flinke rol speelden. Trouwens, die 70.000 soorten

kerken, moeten ons ook een beetje bescheiden maken: De vraag wat een levende gemeente is, was in mijn jeugd erg makkelijk te beantwoorden: dat was de gemeente waar ik in opgroeide, want “wij deden het zoals het in de Bijbel staat”. En dat betekent eigenlijk dat de gemeente daar en toen in Jeruzalem het ongeveer wel moest doen zoals wij. Best grappig als je er over nadenkt. Als je een beetje ouder wordt dan leg je een gedeelte van het kinderlijke af, dat is een principe dat we van Paulus geleerd hebben, en je komt er achter dat er best veel kerken en gemeentes zijn, waar heel veel echte christenen samenkomen, die de Here Jezus liefhebben, de Bijbel als leidraad voor hun leven aanvaardden en toch heel veel dingen heel erg anders doen tijdens de diensten en soms ook in hun persoonlijke leven. En ik geloof dat heel veel van die kerken en gemeenten levende gemeente zijn, waar de Geest werkt, waar de Heer centraal staat, waar leven is, waar het bruist en waar nog steeds kenmerken van Handelingen 2 gevonden worden.

Veranderen is een natuurlijk proces

Moeten we nu alles net zo doen als de eerste gemeenteleden het deden? Ik geloof het niet. Als je verder leest in Handelingen dan zie je de situatie daar al snel veranderen. En dat is goed. Maar als we niet alles precies op dezelfde wijze doen als zij, zou het toch mooi zijn om dezelfde liefde en warmte in ons hart te hebben. Moeten alle kerken en denominaties op dezelfde wijze samenkomen? Zelfs dat geloof ik niet. En dat is misschien best schokkend. Ik denk dat het irreal is om te verwachten dat we nog terug kunnen naar de toestand van Hd2.

Wat kunnen we wel doen? We mogen er naar streven een levende gemeente te zijn! Natuurlijk is de gemeente die bestaat uit alle gelovigen van alle tijden in het oog van onze Heer die parel van grote waarde. Daar is niets op aan te merken, daarin zijn alle gelovigen volmaakt. Maar daar gaat dit artikel niet over. Dit artikel gaat over die tijdelijke, lokale groepen van gelovigen die samen steeds een klein stukje van die ene grote wereldwijde gemeente vormen. En die tijdelijke, plaatselijke gemeente bestaat uit een verzameling van mensen die onvolmaakt leven, maar die samen toch een levende gemeente mogen zijn. Ik geef zomaar een paar korte gedachten zonder de gedachte of zelfs maar de wens te hebben compleet te zijn. We kunnen boeken vol schrijven over wat een levende gemeente is, en dat is dan ook al lang door anderen gedaan.

Een gemeente is niet beter dan haar gelovigen

Een gemeente is niet levend alleen maar omdat zo'n gemeente de juiste naam heeft of alleen maar omdat er de juiste leer is. Een levende gemeente bestaat uit levende gelovigen. Wat is een gelovige? Ik gebruik graag twee definities: In de tweede plaats de definitie gebaseerd op Romeinen 10:10: "als u met uw mond Jezus als Heer zult belijden en met uw hart geloven dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u behouden worden". Een gelovige gelooft met of in het hart en belijdt met de lippen, en leeft ernaar. Een tweede definitie is gebaseerd op Handelingen 11:26: "... en dat de discipelen het eerst in Antiochië christenen werden genoemd". Een gelovige is iemand die naar Christus genoemd wordt, die bij Hem wil horen en op Hem wil lijken. Als het over geloof gaat, is het goed om bijvoorbeeld de brief van Jacobus nog eens na te lezen. Ik vind Jc2:19 zo prachtig nuchter: "U gelooft dat God één is? Daar doet u goed aan; de demonen geloven dat ook en zij sidderen." De juiste geloofsopvatting is niet veel waard als het geen invloed heeft op ons leven, op ons handelen, ons wandelen, ons hart, onze uitstraling naar en gedrag naar andere mensen. Een gelovige leeft omdat hij of zij met Christus is gestorven en weer levend geworden is. Voor zo'n levende gelovige is Christus het kenmerk van zijn of haar leven. Bij zo'n christen wordt de vrucht van de Geest gevonden (liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing - Galaten 5:22). Zo'n christen wordt gekenmerkt door de Geest en niet door de werken van het vlees die vlak er voor in Galaten 5 worden genoemd. Dat is misschien wel een derde definitie: Een christen wordt gekenmerkt door de Geest. Voor zo'n christen is er geen veroordeling meer en zo'n christen moet dan ook leren om anderen niet te veroordelen. Daar heeft Jacobus 4:11, 12 nog iets over te melden: "Spreekt geen kwaad van elkaar, broeders. Wie van een broeder kwaad spreekt of zijn broeder oordeelt, spreekt kwaad van de wet en oordeelt de wet. Als u echter de wet oordeelt, bent u geen dader van de wet maar een rechter. Eén is de Wetgever en Rechter, Hij die kan behouden en verderven. Maar wie bent u dat u uw naaste oordeelt?"

Filadelfia: broederliefde

In een levende gemeente hebben de gemeenteleden elkaar hartelijk lief. Ze veroordelen elkaar niet, en ze leveren daarom ook niet voortdurend kritiek op van alles en nog wat. Daar kijken ze niet steeds naar wat er mist, naar wat er ontbreekt, maar zijn ze blij met wat goed gaat. Daar bemoedigen ze elkaar

en bouwen ze elkaar op. Ze nemen elkaar echt aan, juist omdat God ons in Christus ook aangenomen heeft. Natuurlijk mag opbouwende kritiek. Natuurlijk mag je evalueren. Dit alles wil niet zeggen dat we geen sterke mening mogen hebben. Het wil ook niet zeggen dat we alles zo maar goed moeten vinden. Het betekent niet meer dan wat ik zeggen wil: we hebben de andere christen lief en nemen hem (of haar) aan. De oude spreuk is nog steeds waar: In essentials unity, in non-essentials liberty and in all things charity (in de essentiële dingen eenheid, in de niet-essentiële dingen vrijheid en in alle dingen de liefde).

Eenheid van de Geest

De belangrijke vraag is dan natuurlijk: Wat zijn dan die essentiële dingen? Ik geloof dat het rijtje met essentiële dingen tamelijk kort is, maar laat me de vraag proberen te beantwoorden, niet door een opsomming van essentiële dingen te geven, maar door te kijken naar wat niet-essentieel is. En dan gaat het meestal over *meningen*. In een levende gemeente hebben de gemeenteleden ook die christenen lief die andere meningen hebben en zij *scheiden zich daar niet van af*. Sterker nog: welke christen is het altijd in alles met jou eens? Die christen bestaat niet. Bescheidenheid past en siert ons. Als een andere christen die echt een gelovige is zoals hierboven beschreven over iets een andere mening heeft dan jij, dan zou het wel eens over een bijzaak kunnen gaan in plaats van over een hoofdzaak. Kerk-splitsingen over hele of halve noten klinken ons bizar in de oren. Maar meningsverschillen over vierstemmig of a capella zingen klinken verdacht veel vertrouwd... Kerk-splitsingen over de visie op de voorbestemming (of uitverkiezing) vinden we ook vreemd, maar wat als het over de rol van de zuster gaat? Dat klinkt weer heel wat bekender... Ik herhaal het maar zeg het toch weer een beetje anders: Als een toegewijde christen, die gekenmerkt wordt door de Geest en niet door allerlei uitpattingen van het vlees en die een gezegende bediening heeft, over iets een andere mening heeft dan een andere toegewijde christen (en daar rekenen we ons zelf graag onder!), dan zou het wel eens over een bijzaak kunnen gaan. En eigenlijk vinden we dat helemaal niet leuk, want voor die bijzaak hebben we een hele serie Bijbelteksten, ervaring en traditie die ons steunen in onze overtuiging. Een sterk voorbeeld voor mij is broeder Watchman Nee, die een geweldig gezegende bediening van de Heer gekregen had, maar die een ander zicht had op bijvoorbeeld de rol van de vrouw dan veel "vergaderingbroeders" in zijn tijd. Het zou wel eens een bijzaak kunnen zijn. In een levende gemeente is de christen met een

andere mening van harte welkom (ja: van harte, niet alleen maar omdat het moet). De waarheid van het ene lichaam wordt beleden en beleefd, niet alleen maar gepredikt. Het moge duidelijk zijn dat het in deze niet-essentiële zaken altijd gaat over zaken die niet in de bekende rijtjes (bijvoorbeeld Galaten 5) met overduidelijke zonden gevonden worden. Zonden mogen niet en nooit goed gepraat worden.

In een levende gemeente hebben de christenen echt contact met elkaar buiten de diensten om. Zij delen hun levens, hun zorgen en verdriet, hun mooie momenten en ook (en dat vinden we wel erg lastig) hun bezittingen. Paulus helpt ons opnieuw: Wat hebben wij dat we niet ontvangen hebben (1Ko4:7)? Het is echt dom om te denken dat je bijvoorbeeld een groot salaris of veel hersenen hebt omdat je dat verdient of omdat je er zo hard voor gewerkt hebt. Er zijn miljarden mensen in de wereld die keihard moeten werken om alleen maar in leven te blijven. *Verdiene* die echt minder dan wij?

We hebben allemaal wat...

In een levende gemeente heeft iedere christen een taak, want iedere christen gebruikt zijn of haar talenten. Iets anders gezegd: Iedere christen heeft een bediening gekregen van de Heer waarin hij of zij de natuurlijke talenten die hij of zij heeft kan inzetten tot opbouw van de gemeente en tot eer van God, wat eigenlijk heel vaak zal leiden tot persoonlijke vreugde.

Het leek allemaal vanzelf te gaan bij Adam en Eva maar al gauw aten ze de verboden vrucht. Het leek allemaal vanzelf te gaan in Handelingen 2 bij die nog zo jonge gemeente, maar al gauw waren daar Ananias en Saffira en werd er geruzied over de verdeling van het voedsel. Soms lijkt het vanzelf te gaan in onze eigen plaatselijke gemeente, maar al gauw.... Soms lijkt het vanzelf te gaan in mijn leven, maar al gauw.... Een levende gemeente zijn gaat niet vanzelf. Dit vraagt hard werk, liefde, toewijding, vergeving, ontferming enzovoort, maar vooral een levende relatie met en zicht op onze God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Als wij leren naar dingen en mensen te kijken en te luisteren met de ogen en de oren van Jezus Christus, als zijn hart in ons klopt, als wij met zijn voeten op weg gaan en met ons hart bewogen zijn, dan zal Hij ons zegenen. Als ik een levende christen ben dan zal mijn leven een zegen zijn voor alle mensen om mij heen.